Sitran lausunto Eduskunnan Tulevaisuusvaliokunnalle 18.10.2016

Viite: Lisätiedustelu kirjallisesta lausunnosta koskien Suomen kasvualoja

SUOMEN POTENTIAALISET KASVUALAT

Sitran lausunnossa Tulevaisuusvaliokunnalle 12.10.2016 korostettiin, että Suomi tarvitsee uuden systemaattisen elinkeino- ja innovaatiopoliittisen toimintamallin lupaavien uusien kasvualueiden ja -ekosysteemien kehittämiseksi. Tällainen malli tarvitaan mm. siksi, että kaikki lupaavat ekosysteemiaihiot tunnistettaisiin eri puolilla Suomea sekä arvioitaisiin yhtäläisin kriteerein ennen poliittisten painopistevalintojen tekemistä. Tästä ei tällä hetkellä ole täyttä varmuutta. Sitrakin haluaa nostaa esiin vain sellaisia uuden liiketoiminnan alueita, joiden potentiaalin se on omien selvitystensä tai toimintansa perusteella todennut. Tällaisia potentiaalisia kasvualoja ovat Sitran mielestä **kiertotalous** sekä **ennakoiva terveydenhuolto**.

Suomi on kiertotalouden edelläkävijä. Sen piirissä kehitetyt uudet ratkaisumallit vastaavat globaaliin ekologisen kestävyyden tarpeeseen ja kysyntään - erityisesti ilmastonmuutoksen sekä luonnonvarojen ylikäytön rajoittamiseksi. Maailman kiertotalouspotentiaali on arvioitu 700. miljardiksi euroksi. Suomen kiertotalouden tiekartassa on tunnistettu neljä kehittämisen painopistealuetta: kestävä ruokajärjestelmä, metsäperäiset kierrot, tekniset kierrot sekä liikkuminen ja logistiikka. (ks. https://www.sitra.fi/julkaisut/Selvityksi%C3%A4-sarja/Selvityksia117.pdf)

Digitalisaatio ja erityisesti datan määrän kasvu on mullistamassa terveydenhuoltoa sekä siihen liittyviä toimialoja. Suomen kattavat, väestötasoiset terveyden ja hyvinvoinnin data-aineistot voivat kansallisesti koordinoituna mahdollistaa maailmanlaajuisesti ainutlaatuisen kehittämisympäristön ennakoivalle terveydenhuollolle. Suomen sähköiset rekisterit, ICT-osaaminen, startup-ekosysteemi, vakaa yhteiskunta sekä luottavainen ja korkeasti koulutettu väestö antavat erinomaiset lähtökohdat erilaisten ennaltaehkäisevien ja asiakaslähtöisten terveysinnovaatioiden kehittämiseen.

Yksi konkreettinen ja mittakaavaa antava toimialaesimerkki on lääketeollisuus, joka investoi merkittävän osan liikevaihdostaan T&K-toimintaan. Lääketeollisuuden pelkkä tutkimus- ja kehitysbudjetti on globaalisti yli 150 miljardia dollaria ja sen on ennustettu kasvavan lähes 200 miljardiin dollariin vuoteen 2020 mennessä. Toimiala on Suomen kannalta keskeinen, sillä lääketeollisuuden liiketoimintamallit ovat siirtymässä volyymipohjaisesta lääkkeiden myynnistä, kohti tulospohjaista, terveyttä edistävää mallia (value-based care). Tämä tarkoittaa siirtymistä keskiarvoihin pohjautuvista lääkehoidoista kohti yksilöllisesti räätälöityjen ja ennaltaehkäisevien ratkaisujen

kehittämistä, sisältäen siis palveluita sekä digitaalisia työkaluja. Toinen voimakkaasti kasvava alue on dataan pohjautuvat etähoidon ja -monitoroinnin teknologiat, joiden maailmanlaajuisen markkinan uskotaan olevan yli 300 miljardia euroa vuoteen 2020 mennessä.